

ZDRAVOTNÍ KLAUN
Kde je smích, je i naděje

Přelet nad rokem **2024**

Závěrečná zpráva Zdravotního klauna, o.p.s.

Vážení přátelé Zdravotního klauna,

rok 2024 byl pro nás rok plný radosti a nových výzev. Díky vaší podpoře jsme dokázali překročit hranici 5 000 klauniád, které přinesly úsměvy dětem, rodičům, seniorům i zdravotnímu personálu napříč celou Českou republikou.

Profesionalita a pravidelnost klaunských návštěv jsou pro nás klíčové stejně jako snaha neustále rozšiřovat naše specializované programy. Jedním z nich je nový projekt v léčebně v Janských Lázních, kde jsme spojením klauniády, muzikoterapie a rehabilitace vytvořili jedinečný prostor k podpoře malých pacientů. Představili jsme také druhý klaunský tým programu Kutálka, a tak se můžeme více věnovat dětem s kombinovaným postižením.

Velmi nás potěšily výsledky výzkumné studie realizované na Masarykově univerzitě, která potvrdila, že přítomnost Zdravotních klaunů významně přispívá ke snížení vnímání bolesti u dětských pacientů a zlepšení jejich psychické pohody. Její závěry nás utvrzují, že smích a humor jsou důležitou součástí uzdravování.

Naši klauni nám připomínají, jakou sílu má smích a úsměv. Proto jsme se letos poprvé rozhodli veřejně oslavit 4. října Mezinárodní den úsměvu a věříme, že tato tradice pomůže rozšířit poselství radosti k ještě většímu množství lidí. Přivítali jsme osm nových Zdravotních klaunů, kteří se po pečlivém zaškolení zapojili do práce v regionálních týmech. Jsme přesvědčení, že nám to umožní přinést více úsměvů tam, kde jsou nejvíce potřeba.

Budu moc ráda, když si na naši zprávu najdete klidnou chvíli – krásné zpětné vazby a fotografie totiž patří vám, našim dárcům a podporovatelům! Děkuju, že stojíte po našem boku, a věřím, že společně dokážeme i nadále měnit svět v lepší místo – jednou klauniádou, jedním úsměvem. Protože, kde je smích, je i naděje.

Srdečně

Kateřina Slámová Kubešová

Kateřina Slámová Kubešová, ředitelka

Klauniády na lůžkových odděleních

Klauniáda je veselá návštěva klaunské dvojice u lůžka hospitalizovaného dítěte. Zdravotní klauni jsou speciálně vyškolení profesionální umělci. Mají červený nos a barevné kostýmy doplněné bílým pláštěm na důkaz toho, že jako legrační sestry a doktoři do nemocnice patří.

Klaunská práce má široký rozsah a liší se podle oddělení, pacientů, diagnóz. Čtěte dál a na následujících stránkách se sami přesvědčíte o rozmanitosti klaunské činnosti.

Pravidelné klauniády pro děti

3 898 návštěv
dětí v 66 nemocni-
cích po celé České
republice

Návštěvy u nemocničních lůžek neboli zdravotní klauniády jsou náš základní a největší program. Zdravotní klauni navštěvují nemocné děti pravidelně v 66 nemocnicích po celé republice. Klaunská dvojice přijde na oddělení v předem danou hodinu a dostane od personálu základní informace. Pak vstupuje do jednotlivých pokojů a u každého lůžka sehraje improvizované představení přesně na míru malému pacientovi, do kterého ho co nejvíc zapojí.

Je známo, že dětem ubíhá čas pomalu – na rozdíl od nás dospělých, kterým naopak letí až moc. A teprve co dětem, které tráví dlouhé dny na nemocničním lůžku. Pro ně je nesmírně důležité mít možnost se rozptýlit, aby do srdce nevstoupila tíseň. A na to jsou klauni nejlepší!

„Dobrý den, moc bych chtěla poděkovat klaunům v kroměřížské nemocnici, kteří dnes navštívili mě a našeho malého Vojtíška. Když se otevřely dveře, začala jsem strašně plakat. Po týdnu, kdy jsme byli zavřeni na pokoji, to bylo neuvěřitelné potěšení. Byli nádherní, vtipní, milí a Vojta se na ně smál. S manželem vám moc děkujeme!“

maminka Dana

PROGRAMY PRO DĚTI

Klauniády se zvláštním úkolem

Od běžných klauniád se liší tím, že klauni při nich mají speciální úkol. V každém z programů, které spadají do této kategorie, je trochu jiný.

NOS! (Na Operační Sál!)

**352 doprovodů
na operační sál
v 7 nemocnicích**

Návštěvy mají pomoci malým pacientům, kteří se ten den chystají na plánovanou operaci, aby se nebáli, předoperační dopoledne jim lépe uteklo a oni jeli na sál v dobré náladě a bez stresu. Jsou velkou pomocí také pro rodiče, kteří se často bojí více než děti.

Zvlášť pro rodiče malých dětí bývá čas před operací velmi vysilující.

Na NOS! chodí pouze jeden Zdravotní klaun, který hned brzy ráno na oddělení děti přivítá a pak s nimi stráví celé dopoledne. A děti se smějí, přestávají se bát, a když přijde čas přesunout se na operační sál, klaun je kus cesty doprovodí.

Také rodiče jsou klidnější, když vidí, že jejich dítě je spokojené a veselé.

Rehabilitace

Součástí klauniád na oddělení Dětské rehabilitace je cvičení. Klauni získají od zdravotnického personálu instrukce a s dětmi pak zábavnou formou procvičují postižené části těla. Cvičení je pro děti často bolestivé, ale hravá forma, kterou používají Zdravotní klauni, dává na bolest zapomenout. Aby to bylo zábavné, využívají klauni některé cirkusové prvky. Nenásilně tak motivují malé pacienty právě k takovému pohybu, který potřebují. Náročná rehabilitace se díky tomu stane hrou a tělo najednou lépe poslouchá.

**47 návštěv na
oddělení Dětské
rehabilitace**

Dítě

Také klauniády v rámci programu Dítě realizuje pouze jeden klaun. Navštěvuje děti, které jsou v nemocnici dlouhodobě nebo tam pravidelně docházejí na dialýzu a jiné léčebné procedury. Mezi klaunem a konkrétním dítětem tak vzniká pevný vztah a klauniády na sebe můžou svým obsahem navazovat jako „na pokračování“. Pro děti, které jsou v nemocnici víc než doma, je důležité vědět, že tam na ně čeká někdo, koho znají a kdo je dokáže potěšit.

**177
individuálních
návštěv vážně
nemocných dětí
v nemocnici**

PROGRAMY PRO DĚTI

Oddělení Následné intenzivní péče

100 návštěv
na oddělení
Následné
intenzivní péče

Na odděleních Následné intenzivní péče (NIP) leží nevléčitelně nemocné děti, trvale napojené na přístroje, které podporují jejich životní funkce. Na lůžku tráví celý svůj život a jejich vnímání je velice omezené. Zdravotní klauni, kteří se na návštěvy intenzivně a zodpovědně připravují, používají jako dorozumívací prostředek hudbu. Věří totiž, že dětem dokáže zprostředkovat prožitky, které jsou jim jinak kvůli jejich zdravotnímu stavu odepřeny. Také ošetřující personál je o potřebnosti systematické klaunské práce přesvědčen.

„Už příchod Zdravotních klaunů na oddělení, doprovázený jemnými cinkavými zvuky hudebních nástrojů, napovídá, že toto dopoledne bude výjimečné, jiné než ostatní dny, kdy na oddělení dětské NIP převládá ticho. Zdejší pacienti jsou totiž většinou ve vegetativním, apalickém stavu, napojení na přístroje, tudíž se zvukově ani pohybově neprojevují. Zpětnou vazbou pro nás při terapii je jejich výraz obličeje a hodnoty na přístrojích. Terapii Zdravotních klaunů rádi sledujeme, neboť i nás naplňuje klidem, když vidíme, že ji pacient vnímá libě, lépe dýchá nebo někde vidíme úsměv, uvolnění a šťastný výraz.“

**Mgr. Lenka Macháčková, fyzioterapeutka,
Vojenská nemocnice Olomouc**

Tato pracoviště jsou v České republice pouze dvě a obě dvě Zdravotní klauni navštěvují. NIP v Nemocnici Hořovice od roku 2019 a NIP ve Vojenské nemocnici Olomouc od roku 2023.

Přezůvky máme!

Přezůvky si s sebou Zdravotní klauni berou na návštěvy těžce nemocných dětí v jejich domácím prostředí. Návštěv se kromě malého pacienta zcela přirozeně účastní i jeho rodina a jedná se o velice nevšední zážitek. Mít doma dítě trvale upoutané na lůžko je pro rodinu velmi stresující a zatěžující záležitost a klaunská návštěva přináší svěží vítr, uvolnění a závan radosti.

Úzce spolupracujeme s paliativními týmy nemocnic, které program Přezůvky máme! doporučují pacientům, pro něž je vhodný. Ti si pak mohou návštěvu objednat e-mailem nebo telefonicky v kanceláři Zdravotního klauna, o.p.s.

26 návštěv
dětí v domácí
péči

Klauniády v nemocnici mimo lůžka

Všestrannost Zdravotních klaunů je patrná u dalších dvou programů, které se sice odehrávají v nemocnici, ale nikoli u nemocničních lůžek. Děti čekající na vyšetření na pohotovosti nebo na ambulanci jsou obvykle ve velkém stresu, a ten mají klaunské návštěvy rozptýlit.

Klaunská pohotovost

148 návštěv
na dětské
pohotovosti

Je jasné, že v pátek večer nebo v sobotu ráno se do nemocnice nechce opravdu nikomu, takže jsou tam jenom ti, kteří skutečně musí. A to už pak bývá situace vážná. Zdravotního klauna by tu asi nikdo nečekal, ale jeho přítomnost dokáže záranky – místo pláče se ozývá smích, místo strachu úleva. Baví se i rodiče, jimž je na pohotovosti obvykle ještě méně do zpěvu než dětem.

„Chci poděkovat celému týmu Zdravotního klauna za to, že prostředím dětské pohotovosti, kde přirozeně panuje stres, strach či naštvání, zahřívají legrací a optimismem. Pevně věřím, že to dokáže pohnout nejen s malými pacienty a jejich rodiči, ale že se pohoda přenáší i na zdravotníky.“

maminka Olga

Ambulance

Klauniády na specializovaných ambulancích jsou v něčem podobné těm na pohotovosti, jen děti byly na vyšetření objednané předem. Ale i zde panují obavy, nuda a nervozita. Zdravotní klauni přinášejí do čekáren rozruch, a tím úplně mění atmosféru. Taký doprovázejí děti třeba na odběr krve, když se hodně bojí, a ony to pak snášejí mnohem lépe. Není lepší podpory než kamarád s červeným nosem!

154
návštěv na
specializovaných
ambulancích

„Milí Zdravotní klauni, jsme moc rádi, že vás všechny máme. Chodíte k nám na ambulanci již mnoho let a my se už od rána těšíme, jak se nasmějeme. Máme i takové děti a rodiče, kteří chtějí na ambulanci jen tehdy, když tu budou klauni, a pak je všichni netrpělivě vyhlížejí a čekají, kdy už to bude!“

Veronika Čepeláková,
hematologická ambulance, FN v Motole

Klauniády mimo nemocnici

Následující dva programy jsou určeny dětem, které sice nejsou „typickými“ pacienty upoutanými na lůžko, ale přesto se nacházejí v situaci, kdy jim Zdravotní klauni mohou výrazně pomoci.

Kutálka

66 představení pro děti s kombinovaným postižením

Kutálka je v klaunském podání něžně interaktivní představení pro děti s kombinovaným, tělesným a mentálním, postižením. Hlavní roli v něm hraje hudba, jednoduché rekvizity s množstvím klíčů a tři Zdravotní klauni. Ti dokážou upoutat pozornost malých diváků a jako zázračným klíčem odemknout jejich srdce.

„Dnes měli Zdravotní klauni krásné představení v naší mateřské škole. Klauni milým a empatickým přístupem reagovali na aktuální přání a potřeby našich dětí. Vystoupení se všem velice líbilo. I děti, které mají strach z cizích lidí, s klauny zpívaly a tančily. Byly opravdu šťastné a veselé! Za to vám ze srdce děkujeme.“

Jaroslava Vopálková, učitelka
v MŠ Štíbrova, Praha

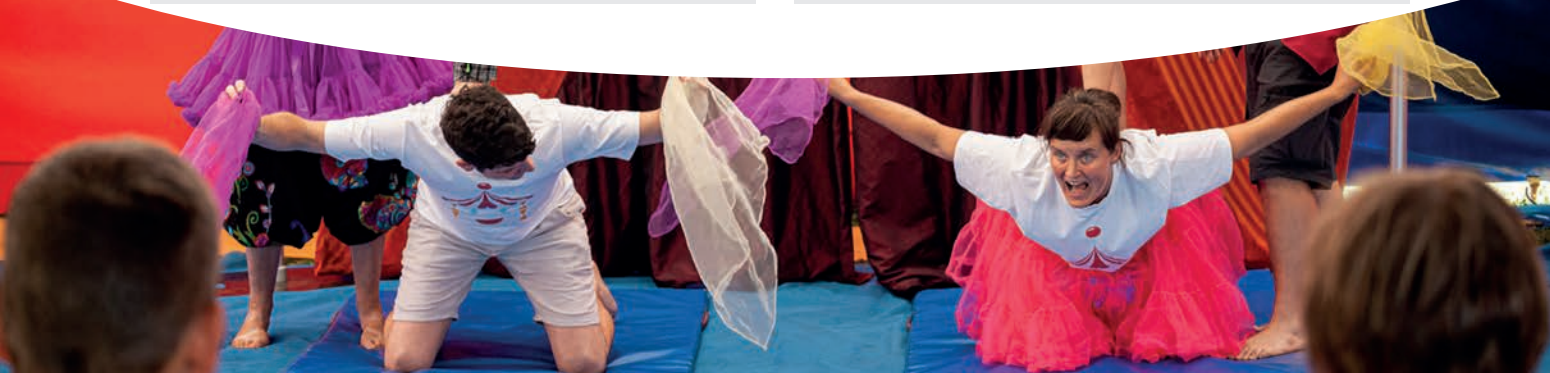
Cirkus Paciento

Cirkus Paciento je týdenní program pro děti umístěné v léčebnách, na onkologiích nebo psychiatriích. Děti se pod vedením Zdravotních klaunů, kteří jsou v civilu a bez nosů, týden učí různým dovednostem – kouzelnickým, akrobatickým, hudebním. Postupně se z nich stává parta umělců, která své dovednosti na závěr předvede v rámci velkolepého představení. Na to se děti těší a těšení probouzí radost a zájem o život, což je pro vyléčení moc důležitá věc.

39 návštěv během 8 týdenních programů v nemocnicích a léčebnách

„Se Zdravotními klauny pracujeme dlouhodobě a Cirkus Paciento je jedním z nádherných programů, na které se děti v létě opravdu těší. Díky klaunům se přenesou do světa her, kouzel a akrobacie a zapomenou aspoň na chvíli, že byly či jsou vážně nemocné. Díky profesionalitě Zdravotních klaunů máme zároveň jistotu, že budou brát ohled na zdravotní stav malých pacientů.“

Michaela Hradilová, koordinátorka projektů pro pacienty, Šance Olomouc

Programy pro dříve narozené

Klauniády pro seniory se od těch dětských v něčem odlišují. Klauni mají jiné kostýmy a jiná klaunská jména, jimiž u klientů navozují vzpomínky na to hezké, co v životě zažili.

Klauniády v domovech pro seniory a v hospici

372
návštěv
v 11 domovech
pro seniory
a v 1 hospici

Zdravotní klauni přicházejí za seniory do prostředí, v němž tráví podzim svého života. S klienty se z pravidelných návštěv dobře znají, a tak mohou na pokračování rozehrát různé scénky, což lidi baví a do hry se rádi zapojují. Návštěvy jsou různé, někdy dojemné, jindy veselé či rozjímavé. Z některých pokojů zní hlasitý zpěv nebo tiché pobrukování, v jiných se dokonce tančí. A když klauni odejdou, v srdcích po nich zůstane tichá radost.

Virtuální klauniády

Na Interně Zábřeh a v DPS Pardubice si mohou klienti užívat virtuální neboli online klauniády. Je to pozůstatek z doby covidu, ale v těchto zařízeních výborně funguje dodnes. Zdravotní klaun se v domluvený čas připojí online a za spolupráce personálu navštíví přes obrazovku tabletu každého, kdo má o návštěvu zájem. V DPS Pardubice žijí i klienti s psychiatrickou diagnózou a těm tento distanční přístup zvláště vyhovuje. Klienti své klauny dobře znají a těší se na ně.

51
virtuálních
klauniád pro
seniory

„Zdravotní klauni k nám chodí každý týden a individuálně se věnují každému klientovi. Cituji jednoho z nich: „Návštěvu klaunů si vždy naplno užívám. Máme už takovou svou srandu, ale dokážeme se bavit i o úplně normálních věcech. Jsem rád, že nás navštěvují, protože každé rozptýlení nám dělá radost. Teda mně určitě.“ Vyzvídali jsme od obyvatel, co se jim na klaunských návštěvách líbí, a bylo hezké slyšet, že u každého se děje něco jiného, že klauni nemají naučenou jen jednu věc, ale opravdu to dělají srdcem.“

tým ergoterapeutů Domova pro seniory Elišky Purkyňové

Paliativní klauniády

Paliativní léčbou rozumíme komplexní péči o pacienta s nevléčitelným onemocněním, zahrnující zmírňování příznaků i psychologickou podporu.

Speciálně vyškolený klaunský tým používá při své práci principy muzikoterapie. Muzikopaliativa má velký význam pro těžce postižené děti, ale neméně důležitá je i pro dospělé, jejichž čas se pomalu chýlí ke konci.

Specifikem muzikopaliativních klauniád, při nichž se využívá síla a moc zvuku, je jejich délka. Ve srovnání s těmi klasickými jsou o mnoho delší – hudba potřebuje čas, aby se na ni lidé dokázali naladit, uvolnit se a plně využít toho, co jim tato „zvuková lázeň“ nabízí.

Klauni, kteří se tomuto oboru věnují, se ve hře na různé exotické hudební nástroje intenzivně vzdělávají a cvičí. Pravidelný trénink je důležitý nejen pro perfektní zvládnutí daných nástrojů, ale i pro společný zážitek a sladění se s kolegy.

39
paliativních
návštěv
u seniorů

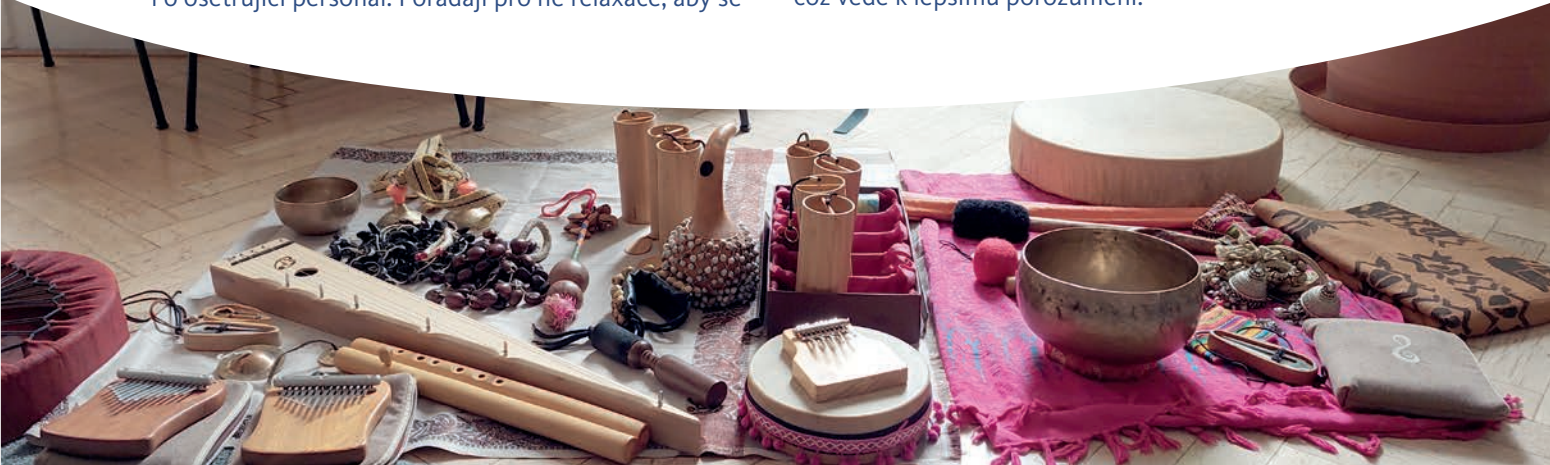
„Moc si vážíme toho, že navštěvujete v rámci muzikoterapie i naše imobilní, obvykle nekomunikující klienty. Dokážete v nich vzbudit opravdu velké pozitivní emoce, což nám se při běžném kontaktu nepodaří. Vidět klienty, kteří většinu času nekomunikují, jak na vás najednou celí rozzářeni reagují, je jen ukázka toho, že vaše práce má velký smysl právě i v zařízeních pro seniory. Stejně jako když klienta v terminálním stádiu dokážete uklidnit, a doprovodit ho tak při jeho posledních chvílích – což už se v našem Domově stalo. Ještě jednou děkujeme za vaši práci.“

**Mgr. Aneta Nalewajková, sociální pracovnice,
Domov pokojného stáří Kamenná, Brno**

Péče o zdravotnický personál

Na odděleních NIP a v zařízeních pro seniory, kde je muzikoterapie součástí klaunské práce, se klauni starají i o ošetřující personál. Pořádají pro ně relaxace, aby se

mohli uvolnit a odpočinout si po své náročné práci, ale také proto, aby měli podobný zážitek jako jejich klienti, což vede k lepšímu porozumění.

Vzděláváme okolní svět

Konference a semináře

31
odborných
seminářů
a konferencí

I v roce 2024 nabídli naši lektori, zabývající se humorem a neverbální komunikací a jejich praktickou aplikací pro lékařský a další zdravotnický personál, celou řadu dílen a seminářů pro tuto cílovou skupinu. Kromě již dlouhodobé spolupráce s 2. a 3. lékařskou fakultou Univerzity Karlovy jsme se semináři navštívili také Fakultní Thomayerovu nemocnici v Praze, Západočeskou univerzitu v Plzni, Technickou univerzitu v Liberci a mnoho dalších zdravotnických a vzdělávacích organizací.

Aktivně jsme se také zúčastnili například 1. konference dětských sester v Ostravě, Česko-slovenského foniatického kongresu či XVIII. Pediatrického kongresu v Hradci Králové. Tým našich odborníků upravil na základě nabytých zkušeností a znalostí v roce 2024 koncepci těchto seminářů, aby ještě lépe odpovídala potřebám zdravotnických profesionálů.

Důležitým milníkem bylo naše zařazení do nově vytvářeného vzdělávání v dětské paliativní péči na 3. LFUK díky grantu poskytovaného Nadací rodiny Vlčkových. Pilotní verze této spolupráce v podobě semináře Zdravotních klaunů proběhla na sklonku roku 2024.

Sundej nos!

Nový seriál Sundej nos! má za cíl přiblížit práci Zdravotních klaunů široké veřejnosti. Uvádí jej herečka Petra Bučková, která byla také 12 let Zdravotní klaunkou. Červený nos už sice ze svého nosu sundala, ale v srdci ho nosí stále. Do svého pořadu si postupně zve klauny a garanty jednotlivých programů a klade jim zajímavé otázky týkající se jejich práce. Všechny díly si můžete pustit na YouTube a Spotify.

www.zdravotniklaun.cz/sundej-nos

Filmový dokument

V roce 2023 jsme natočili unikátní dokument Mocný zvuk pojednávající o práci Zdravotních klaunů na oddělení Následné intenzivní péče (NIP) v hořovické nemocnici. V roce 2024 proběhla online premiéra s diskuzí, na niž je možné se zdarma podívat na www.zdravotniklaun.cz/mocny-zvuk.

OSVĚTA A VZDĚLÁVÁNÍ

Vzděláváme sami sebe

Profesionalita a rozvoj Zdravotních klaunů

Pravidelné povinné dílny a semináře jsou od začátku existence Zdravotního klauna důležitou součástí naší práce a nic se na tom nezměnilo ani v roce 2024. Umělecké dílny byly zaměřeny například na téma klaunské postavy a hry, a obecněji také na oblasti dětské psychiatrie, geriatry či muzikoterapie. Spolu s nimi probíhalo i teoretické vzdělávání, které tvoří součást povinných zdravotně-klaunských školení. Mezi jinými to byla přednáška o hranicích a omezeních humoru s britskou odbornicí Jennifer Young nebo online debata se zkušenými zahraničními zdravotními klaunkami z partnerských organizací.

Naši koučové – klaunští odborníci, kteří v civilu doprovázejí své kolegy do nemocnice a poskytují jim praktickou zpětnou vazbu přímo v terénu – se systematicky vzdělávají na poli nenásilné komunikace. Podobným školením procházejí také některé klaunské týmy. Umocňuje se tím jednak interní komunikace mezi klauny, ale také klaunská komunikace s personálem i publikem.

Dva naši kolegové dokončují studia na mezinárodní klaunské Akademii RNI (Red Noses International) a brzy se stanou certifikovanými odborníky pro oblast výuky slapsticku (fyzického klaunského gagu) a teoretických seminářů pro zdravotníky a studenty lékařských fakult pod hlavičkou Humor ve zdravotnictví.

Témata online přednášek:

Psychologie, humor a zdravotnictví

– Mgr. Tereza Králíčková, Ph.D.

Gender a LGBTQIA+ – Glynis Hull-Rochelle

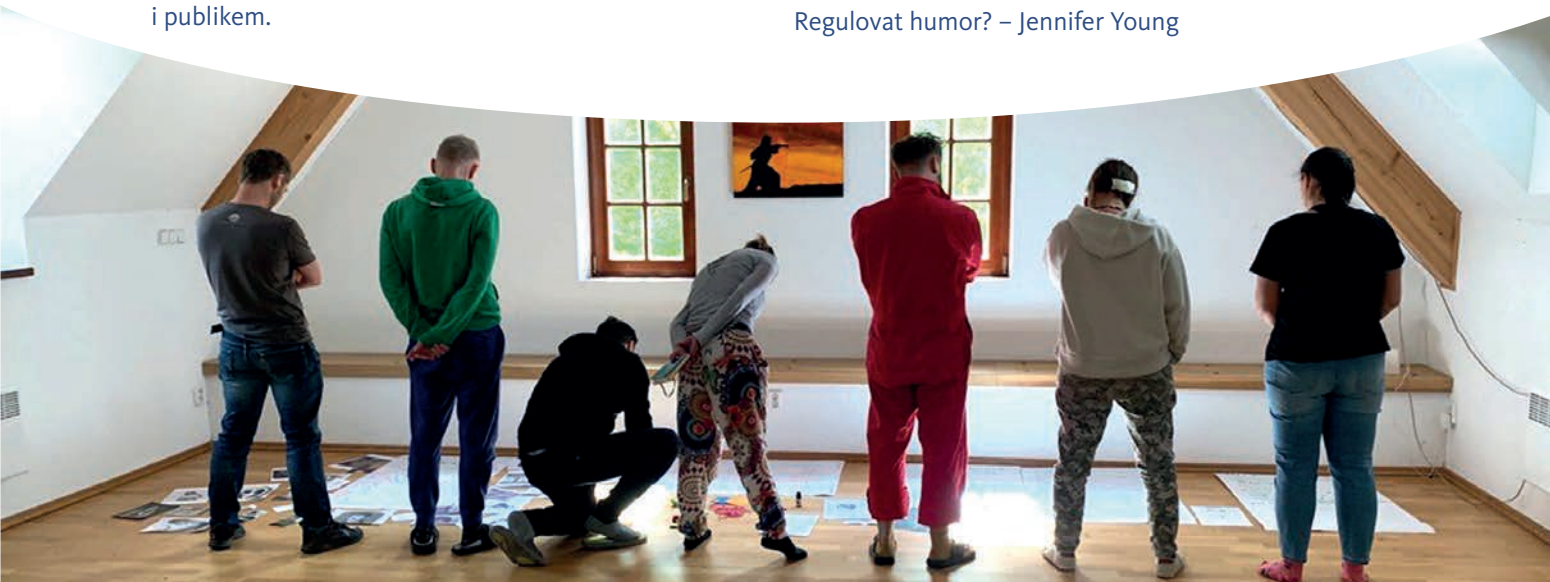
Zlehka našlapujíc cestami humoru – MUDr. Ján Štvrtina

Emočně nestabilní teenager a jiné psychické zajímavosti

– Jitka Rosenová

Psychologie v nemocnici – Mgr. Zuzana Kocábová, Ph.D.

Regulovat humor? – Jennifer Young

Spolupráce s nemocnicemi

Jsmo si vědomi toho, že dobré vztahy s našimi partnerskými nemocnicemi a domovy pro seniory jsou pro naši práci zásadní. Proto postupně rozšiřujeme síť klaunů specialistů, aby se personál každého oddělení měl v případě potřeby na koho obrátit. Zároveň hledáme nové příležitosti, kde by mohli Zdravotní klauni působit. Navázali jsme nová partnerství a dál rozvíjíme programy určené přímo zdravotnickému personálu i dalším zaměstnancům nemocnic.

Nové programy

Domov se zvláštním režimem G – Centrum Tábor

V lednu 2024 jsme navázali novou spolupráci s domovem se zvláštním režimem G – Centrum v Táboře. S ohledem na typ onemocnění klientů mají klauniády specifický ráz – nenavazují na vytvořené vztahy a příběhy, zaměřují se na smyslové vjemy, vůně květin, dotek látky, jemnou hudbu.

Dětská léčebna Vesna Janské lázně

Spolupráce s tímto lázeňským zařízením, specializujícím se na léčbu pohybového aparátu dětí, vznikla na konci roku 2023. Zdravotní klauni pobývají s dětmi v léčebně celý týden, během něhož je pomocí humoru motivují k aktivnímu zapojení do rehabilitačního procesu. Letos jsme strávili v Janských Lázních celkem čtyři týdny a těšíme se na pokračování v příštím roce.

NOVINKA

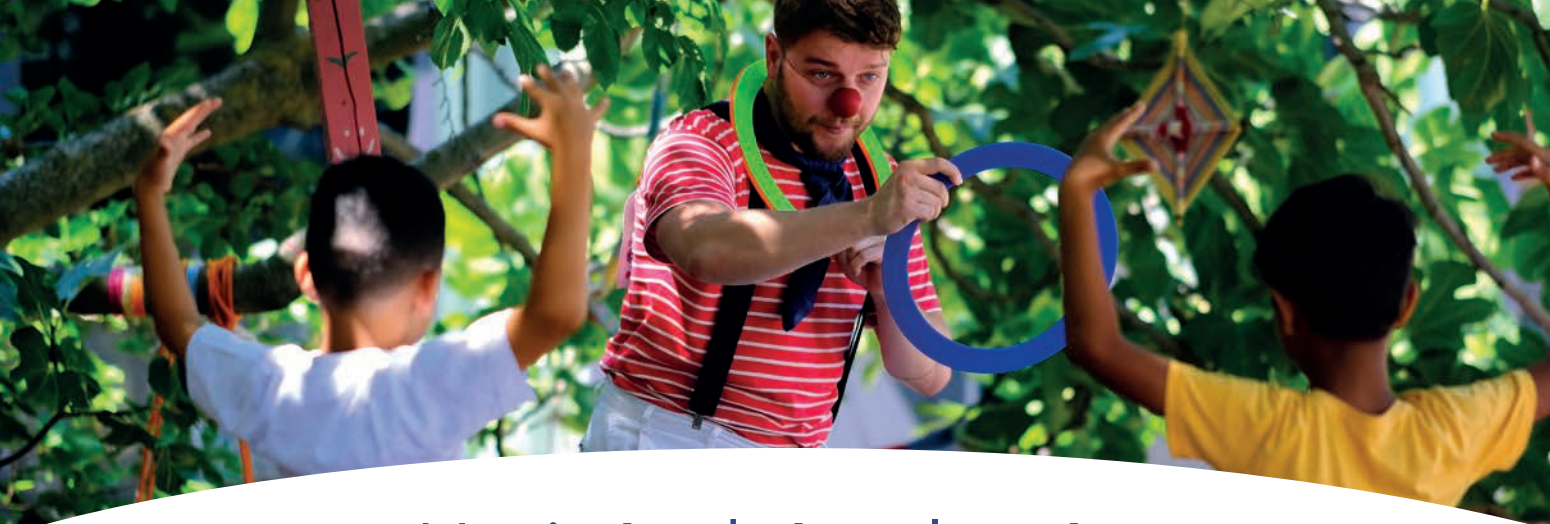
„Je tomu rok, kdy Zdravotní klauni poprvé navštívili naše klienty v Domově se zvláštním režimem. Na pravidelnou návštěvu dvakrát do měsíce vždy zavítá klaunská dvojice přinášející humor, hezké vzpomínky a známé písničky. Klientům ochotně naslouchají a v historkách a scénkách se s nimi vracejí do dob jejich mládí. Svým vtipem přinášejí radost nejen klientům, ale i celému personálu. Jsme rádi, že jste si nás vybrali, děkujeme.“

**Bc. Hana Měchurová, sociální pracovnice,
Domov se zvláštním režimem G – Centrum Tábor**

Červená oáza

Červená oáza je projekt, který vymysleli naši Zdravotní klauni a který podpořil Inovační fond Red Noses International (RNI). Cílem je zpříjemnit zdravotnickému personálu ranní nástup na směnu, a tak klauni postavili před vchodem do nemocnic speciální červený stan, tzv. Oázu radosti. Zdravotníky do ní na pár minut nalákali a kouzlili úsměvy na jejich tvářích.

Mezinárodní spolupráce

RNI a EFHCO

V mezinárodní spolupráci stále dominuje naše zapojení v síti Red Noses International (RNI), kde stojíme po boku dalších deseti organizací (mimo jiné ze Slovenska, Rakouska, Polska, Německa či Maďarska), a také členství v evropské federaci zdravotně-klaunských organizací EFHCO. Tato federace kromě dalších forem podpory provádí u svých členů pravidelné audity, zaměřené na kvalitu a udržitelnost projektu.

K mezinárodní spolupráci patří i zapojení našich lektorů do vzdělávání partnerských a spolupracujících organizací (v roce 2024 např. výuka chorvatských či holandských kolegů našimi lektory nebo supervize seminářů pro lékaře v Litvě), stejně jako naše zapojení do tvorby mezinárodního studijního programu Akademie RNI (viz také kapitola Profesionalita a rozvoj Zdravotních klaunů).

Nabídka praktických seminářů Mezinárodní školy humoru, organizovaných RNI, zůstává důležitou součástí vzdělávání našich klaunů.

Emergency Smile

Čeští klauni se také pravidelně zapojují do mezinárodního programu Emergency Smile pořádaného RNI. Jsou to zahraniční zdravotně-klaunské mise do oblastí stížených přírodními katastrofami nebo následky ozbrojených konfliktů a na místa s vysokým množstvím rodin a dětí, které byly nuceny opustit své domovy. Součástí programu je pět našich speciálně vycvičených kolegů.

„ Na misi v Turecku postiženém zemětřesením nám vyprávěla paní učitelka, jak se se synem dostali z postele, protože jejich bytový dům přežil, ale ten jen o pár metrů dál se úplně zřítíl. Bydleli tam jejich příbuzní a kamarádi, a tak hned věděli, že při zemětřesení přišli o své blízké. Po dvou letech se její osmiletý syn zeptal, proč z té noci ještě nic nezapomněl a proč si stále pamatuje každý detail.

Paní učitelka nám děkovala, že jsme do Turecka přivezli naše aktivity a že jsou zde potřebné nejen pro děti, ale i pro dospělé. “

Craig Russell,
koordinátor programu Emergency Smile, RNI

Akce pro veřejnost

Zdravotní klaun patří především do nemocnic. Občas se ale zúčastníme veřejných akcí spojených s naší prací nebo využijeme příležitosti představit široké veřejnosti to, co pro nemocné děti děláme.

Mezinárodní den úsměvu

Tento svátek se slaví od roku 2012 vždy v první říjnový pátek, a protože víme, jakou má úsměv moc, rozhodli jsme se, že ho budeme každý rok připomínat. A tak hned ráno vyrazila dvojice klaunů ve svých klaunských kostýmech metrem do práce – tedy do nemocnice v Motole. A byla to skutečně neobyčejná cesta. V nemocnici bylo připravené magické zrcadlo se speciálním filtrem, který zájemcům na základě toho, že se zářivě usmáli, nasadil virtuální červený nos.

Pro toho, kdo se nemohl zúčastnit osobně, jsme připravili sérii krátkých videí na téma Najdi v sobě klauna.

Můžete se na ně podívat na www.zdravotniklaun.cz/den-usmevu.

Letní Letná

Festival Letní Letná je jedinečná přehlídka nového cirkusu, divadla a hudby. Vážíme si toho, že už od roku 2016 se ho pravidelně účastníme. I letos zde mnoho Zdravotních klaunů představilo svá autorská představení a návštěvníkům festivalu byla k dispozici klaunská ambulance, v níž naši Zdravotní klauni „vyšetřovali“ a „ošetřovali“ děti, které do ambulance zavítaly. Jako každý rok při tom bylo hodně veselo.

Zlín Film Festival

Společnost Škoda Auto nás již tradičně pozvala k účasti na akci Den se Škoda Auto během Zlínského filmového festivalu, kde nám propůjčila k užívání dva nové vozy. Jejich design vytvořily dvě děti, Filípek a Sofie, které vyhrály kreativní soutěž pořádanou Škoda Auto na návrh potisku auta pro Zdravotního klauna. Akce se zúčastnili tři Zdravotní klauni s naší klaunskou ambulancí.

DÁRCI A VEŘEJNOST

Vážíme si našich dárců

Děkujeme všem našim dárcům za podporu, díky níž můžeme navštěvovat nemocné děti a osamělé seniory. Největší část podpory přišla od našich individuálních dárců, dále nás podporují firmy a v neposlední řadě i mnoho měst a obcí.

Vzkazy od dárců

„Vím, že nejzranitelnější skupinou jsou děti. Nikdy jsem neměla moc peněz a nemohla pomáhat. Teď můžu a chci, dokud to půjde. Rozhodla jsem se přispívat každý měsíc, aby nevyhasl plamínek v dětských očích a nezmysel smích. Svět není vždycky veselé místo, ale děkuji těm, kdo ho dětem dělají veselejší! Má to smysl!“

Bohumila D., dárnkyňe

„Díky za zasláný přehled aktivit loňského roku. Je vidět, že se daří a vydané úsilí padá na úrodnou půdu. A věřím, že se bude i nadále dařit předávat chvilky radosti dál. Smlouvu jsem podepsala a do konce tohoto týdne zašleme stejnou částku jako vloni. Přeji vše nejlepší – aneb s úsměvem nám půjde vše lépe.“

Simona N., jednatelka

„Jsme rádi, že můžeme pomoci. Naše podpora vychází z přesvědčení, že pokud si budeme vzájemně pomáhat, bude ten náš vesmír, ve kterém žijeme, o něco hezčí. Podporujeme ještě několik dalších charitativních organizací, ale upřímně, pomáháme, protože z toho máme i my radost.“

Luboš V., starosta

Netradiční podpora

Činnost Zdravotních klaunů stojí na tvořivosti, a tak si vážíme i kreativních forem podpory. Mezi ně nepochybně patří charitativní běhy, s nimiž se zároveň pojí i výchova mladých lidí.

Charitativní běhy

Myšlenka charitativního běhu vznikla v základní škole Velké Popovice už v roce 2015. Zdravotního klauna již takto popovičtí školáci podpořili počtvrté a letos pro nás vyběhali neuvěřitelných 188 200 Kč. Na podporu aktivit Zdravotního klauna se letos spojily i církevní školy a jejich studenti v první půlce března vyběhali krásných 120 110 Kč. Děkujeme!

Kalendář záchranářů Jihomoravského kraje

Nadační fond Zdravotnické záchrané služby Jihomoravského kraje vytvořil už sedmý charitativní kalendář a záchranáři se stali hvězdami stříbrného plátna. Výtěžek z jeho prodeje věnují na programy Zdravotního klauna.

Dále pro nás lidé uspořádali pohádkový les, hospodský kvíz, golfové turnaje a mnoho dalšího. Vybrané peníze jsme proměnili v dětský smích a podpory si skutečně vážíme.

Programy Zdravotních klaunů v roce 2024

PRAVIDELNÉ KLAUNIÁDY PRO DĚTI

Jihočeský kraj Počet návštěv

Nemocnice České Budějovice	127
Nemocnice Tábor	25
Dětská psychiatrická nemocnice Opařany	12

Jihomoravský kraj Počet návštěv

FN Brno, Černopolní	366
FN Brno-Bohunice	47
Nemocnice Břeclav	50
Nemocnice Kyjov	26
Nemocnice TGM Hodonín	26
Nemocnice Znojmo	12

Karlovarský kraj Počet návštěv

Karlovarská krajská nemocnice	24
Nemocnice Sokolov	12
Nemocnice v Chebu	12

Královéhradecký kraj Počet návštěv

FN Hradec Králové	103
Dětský denní rehabilitační stacionář Hradec Králové	12
Oblastní nemocnice Trutnov	53
Oblastní nemocnice Náchod	24
Oblastní nemocnice Jičín	12

Liberecký kraj Počet návštěv

Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa	53
Krajská nemocnice Liberec	104
Jedličkův ústav Liberec	51
Nemocnice Jablonec nad Nisou	51

Moravskoslezský kraj Počet návštěv

FN Ostrava-Poruba	205

Městská nemocnice Ostrava-Fifejdy	26
Vítkovická nemocnice	52
Nemocnice ve Frýdku-Místku	51
Slezská nemocnice v Opavě	51
Nemocnice s poliklinikou Karviná-Ráj	50
Nemocnice Třinec	26
Nemocnice s poliklinikou Havířov	51
Nemocnice Nový Jičín	23

Olomoucký kraj Počet návštěv

FN Olomouc	53
Nemocnice Přerov	25
Nemocnice Prostějov	26
Nemocnice Šumperk	12
Nemocnice Šternberk	7

Pardubický kraj Počet návštěv

Pardubická nemocnice	52
Orlickoústecká nemocnice	53
Svitavská nemocnice	12

Plzeňský kraj Počet návštěv

FN Plzeň	104
Klatovská nemocnice	25
Domažlická nemocnice	11
Rokycanská nemocnice	11

Praha Počet návštěv

FN Motol	561
Všeobecná fakultní nemocnice	75
Fakultní Thomayerova nemocnice	51
FN Bulovka	52

Středočeský kraj Počet návštěv

Oblastní nemocnice Mladá Boleslav	51
Dětský domov Mladá Boleslav	36

Oblastní nemocnice Příbram	52
Oblastní nemocnice Kolín	51
Nemocnice Hořovice	26
Ústecký kraj	Počet návštěv
Nemocnice Chomutov	53
Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem	50
Nemocnice Most	53
Nemocnice Děčín	25
Dětská psychiatrická nemocnice Louny	27
Kraj Vysočina	Počet návštěv
Nemocnice Havlíčkův Brod	12
Nemocnice Třebíč	12
Nemocnice Jihlava	51
Nemocnice Pelhřimov	25
Zlínský kraj	Počet návštěv
Krajská nemocnice T. Bati, Zlín	52
Uherskohradištská nemocnice	52
Nemocnice Valašské Meziříčí	12
Kroměřížská nemocnice	27
Vsetínská nemocnice	12
NOS! (Na operační sál!)	Počet návštěv
FN Motol	91
FN Ostrava-Poruba	48
Nemocnice Třinec	25
FN Hradec Králové	42
FN Plzeň	53
FN Olomouc	45
FN Brno - Černopolní - Dětská nemocnice	48
NOS! (Na Operační Sál!) celkem	352
Pravidelné klauniády pro děti celkem	3 898

KLAUNIÁDY PRO DŘÍVE NAROZENÉ

Domov pro seniory Mikuláškovo náměstí Brno	52
Domov pokojného stáří Kamenná, Brno	51
Dům Naděje Brno-Vinohrady	25
Domov se zvláštním režimem G-Centrum Tábor	23
Domov důchodců Jablonecké Paseky	26
Charitní dům sv. Václava, Ostrava-Heřmanice	24
Domov Slunovrat, Ostrava	23
Domov pro seniory Sloupnice	25
Dům pokojného stáří sv. Anny Velká Bystřice	26
Domov sv. Karla Boromejského	48
Domov pro seniory Elišky Purkyňové	49
Klauniády pro dříve narozené celkem	372

SPECIÁLNÍ PROGRAMY

Cirkus Paciento	39
Dětská léčebna Vesna Janské Lázně	20
Dítě	177
Klaunská pohotovost	148
Kutálka	66
Následná intenzivní péče	100
Návštěvy v hospicích	10
Odborné semináře a konference	31
Paliativa na geriatricii	39
Přezůvky máme!	26
Speciální klauniáda	52
Virtuální klauniády pro děti	43
Virtuální klauniády pro seniory	51
Speciální programy celkem	802

Celkový počet návštěv v roce 2024

5 072

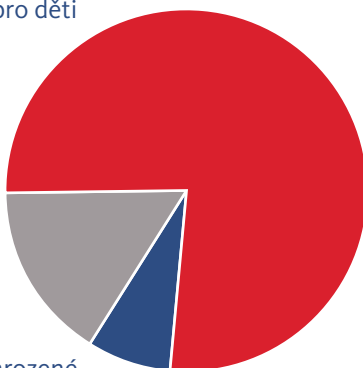
Zdravotní klauni v číslech

Počet klauniád a akcí

Pravidelné klauniády pro děti
3 898

Speciální programy
802

Klauniády pro dříve narozené
372

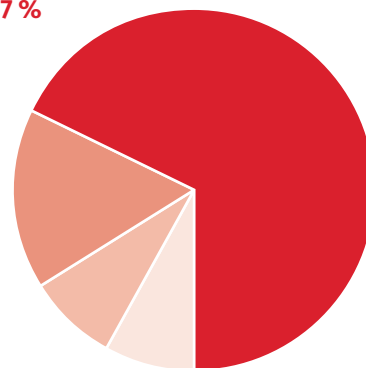
Struktura finančních darů 2024

Individuální dárci **68,7 %**

Firemní dárci **15,8 %**

Veřejná sbírka **8,1 %**

Nadační příspěvky a dotace **7,4 %**

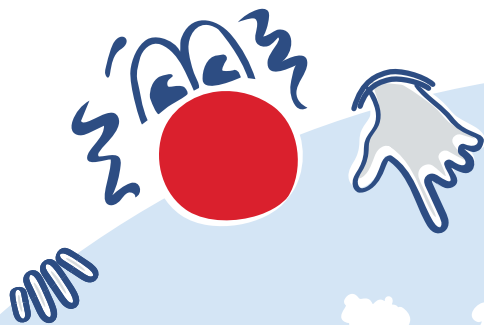
Rozložení klauniád pro děti v krajích

Jihočeský	164
Jihomoravský	575
Karlovarský	48
Královéhradecký	246
Liberecký	259
Moravskoslezský	608
Olomoucký	168

Pardubický	117
Plzeňský	204
Praha	830
Středočeský	216
Ústecký	208
Vysočina	100
Zlínský	155

Účetní závěrku a výroční zprávu za rok 2024 zveřejníme po provedeném ročním auditu a schválení správní radou ve druhém čtvrtletí roku 2025 na www.zdravotniklaun.cz.

Kde se můžete setkat se Zdravotními klauny?

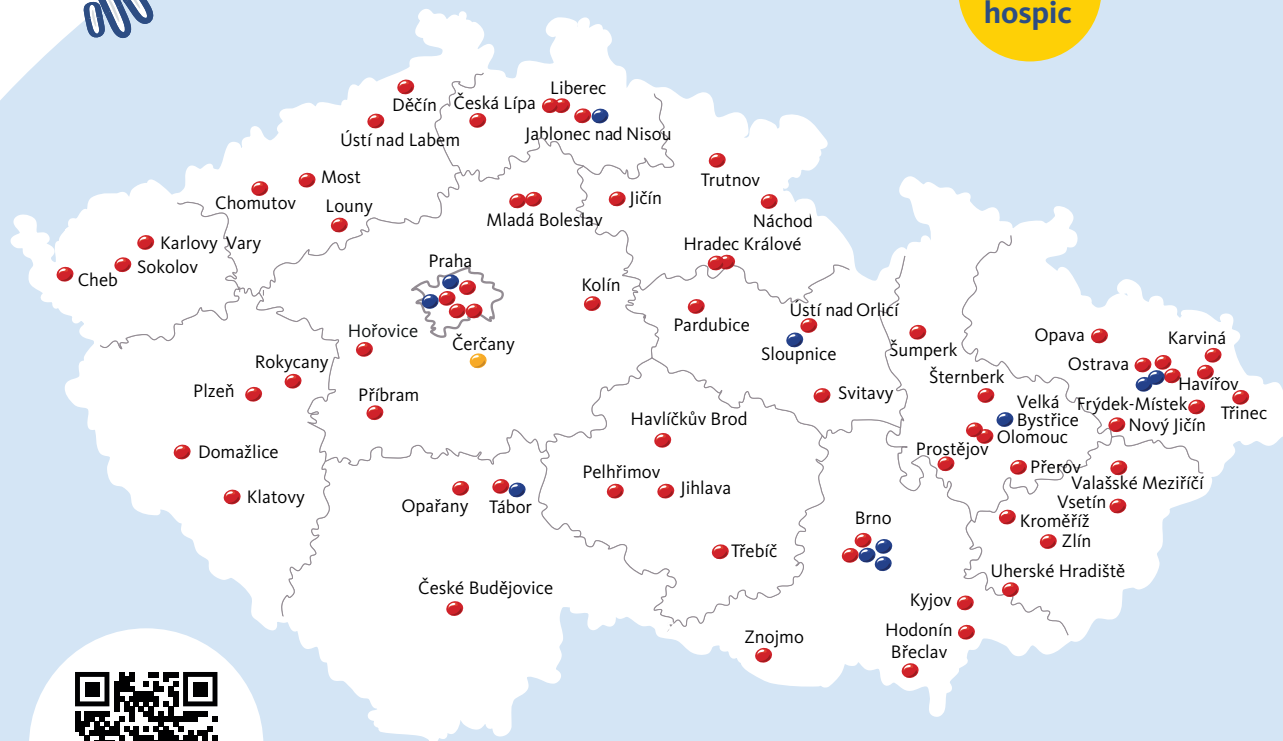

94
klaunů

66
nemocnic

11
geriatrií

1
hospic

V roce 2025 můžete v nemocnicích potkat tyto Zdravotní klauny:

 ZDRAVOTNÍ KLAUN
Kde je smích, je i naděje

© Zdravotní klaun, o.p.s., 2025 • Šéfredaktorka: Sylva Kolísková, Redakce: Petr Jarčevský, Kateřina Slámová Kubešová • Grafika: Roman Anderle • Fotografie: Jaroslav Bouzek, Petr Čížek, Roman Dobeš, Petr Horník, Sylva Kolísková, Jiří Linhart, Hana Měchurová, Vlastimil Nigrin, Kateřina Nová, Zuzana Pavelková, archiv Zdravotního klauna, archiv RNI •

Místo vydání: Zdravotní klaun, o.p.s., Paříkova 355/7, 190 00 Praha 9 • Číslo: 1/2025 • Cena tisku: 4,83 Kč včetně DPH • Registrace: MK ČR E 20587 • Vychází: leden 2025 • Vydavatel: Zdravotní klaun, o.p.s., Paříkova 355/7, 190 00 Praha 9 • IČ: 26547953 • tel.: +420 222 713 416

PODPOŘTE NÁS! Číslo účtu veřejné sbírky: 20 20 20 20 20 / 0600

www.zdravotniklaun.cz • facebook.com/zdravotniklaun • usmev@zdravotniklaun.cz

